

2018

ŞIRNAK

İŞGÜCÜ PİYASASI

ARAŞTIRMA

RAPORU

ŞIRNAK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018

YAZAR

Ahmet TANRİVERDİ

İŞ VE MESLEK DANIŞMANI

SUNUŞ

İşsizlik ülkelerin gelişmişlik seviyesi ne olursa olsun gerek sosyal gerekse ekonomik yönden bir ülkenin en önemli sorunudur. İşsizlik sorununu diğer iktisadi sorunlardan ayıran en önemli özellik, insan üzerinde meydana getirdiği ekonomik ve sosyal etkilerdir. İşsizliğin getirdiği fakirlik, sefalet insani açıdan rencide edicidir. Bu bakımdan tüm ülkelerde fakirliğin bertaraf edilmesinin, hayat standartlarının yükseltilmesinin, adil bir gelir dağılımının yerleştirilmesinin ancak işsizlik sorununa bir çözüm getirilmesiyle mümkün olabileceği gerçeği kabul edilmektedir. Bu yüzden ülkeler istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermektedirler. İşsizlik sorununa çözüm bulmak için işgücü piyasasında doğru istihdam ve eğitim politikaları oluşturulması gerekir.

Sürekli ve hızlı gelişen teknoloji ile birlikte birçok sektörde ve meslek dalında yaşanan değişim ve gelişmelere paralel kendini geliştiren, değişime uyum sağlayan çalışanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut işgücünün değerlendirilmesi ve bu duruma uyum sağlaması için yeni çalışmalar yapılması ihtiyacını doğurmaktadır. İşgücünün üretime katkısı açısından önemli gelişmeler yaşamaktayız. Ülkemiz ekonomisi, ileri teknoloji ve eğitilmiş işgücü ile gelecekte dünyanın en güçlü ülkeleri arasındaki yerini alacaktır.

Bu bilgiler ışığında ilimizin çalışma hayatının tüm sektörlerini doğrudan ilgilendiren nitelikli eleman açığını tespit etmek ve önümüzdeki yıllarda alınacak yerel istihdam politikası kararlarına fizibilite oluşturmak ve nitelikli işgücünü yetiştirmeyi hedef alan aktif istihdam politikalarının belirlenmesi amacıyla yerel düzeyde işgücü piyasasındaki mevcut durumu izlemek, değişimleri takip etmek ve bunların işgücü arz ve talebi üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak için Şirnak İşgücü Piyasası Talep Araştırması yapılmıştır

Bu araştırmaayla, işverenlerimizin günümüzde ve gelecek dönemlerde hangi mesleklerde ne kadar elemana ihtiyaç duyduklarını, eleman temininde güçlük çektikleri mesleklerin hangi mesleklerden oluştuğu ve belirlenen mesleklere eleman bulmakta / eleman temininde zorlanma nedenlerini belirlemek amacıyla şırnak çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğümüzce işverenlerle yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Yapılan bu çalışma ile işgücü piyasasının ihtiyaçları ve sorunları belirlenmeye çalışılmıştır.

Başta şırnak çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz olmak üzere, ilgili kurum ve kuruluşlarımızca, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarımızın insan kaynaklarının geliştirilmesine yönelik aldığı/alacağı kararlar doğrultusunda düzenlenen mesleki eğitim faaliyetlerimizde, şırnak İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarından etkin bir şekilde yararlanılarak kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması sağlanacaktır.

Yapılan bu araştırma ve çalışmanın tamamlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor, çalışmanın ilimize ve tüm ilgililere faydalı olmasını diliyorum.

Mehmet AKTAş

Vali

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası araştırmaları aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2018 yılı Nisan-Mayıs aylarında Şırnak ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden 287 işyerine ulaşılmıştır. Gerçekleştirilen bu çalışma sonucunda Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. İŞKUR İl Müdürlüğümüzün İşgücü Uyum Faaliyetlerine ışık tutacak işgücü piyasasının beklentilerine cevap verecek, çalışma hayatı için alınacak tüm kararları etkileyebilecek çok önemli bulguları ortaya çıkarmıştır.

Günümüzde işgücü piyasası analizlerini önemli hale getiren faktörler ise; bölgesel, hatta il il farklılıkların belirlenmesi, yerel mekanizmalara işlerlik kazandırılması, kısa, orta ve uzun vadeye yönelik projeksiyonların oluşturulması ve uygulanan politikaların etkisinin incelenmesi biçiminde sıralanabilir.

Bu analizler aynı zamanda bölgesel kalkınmanın da önemli bir parçasını oluşturur. Bu bağlamda işgücü piyasası analizleri; işgücü piyasasına yönelik verilerin dışında, bölgenin sosyo-ekonomik görünümünü ve bunların işgücü piyasası ile nasıl ilişkilendirileceği hakkında tahminler yapabilmeyi mümkün kılar.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2018 yılı “Şırnak İşgücü Piyasası Araştırması” hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Şırnak ili İşgücü Piyasası Araştırmasının; ülkemize, ilimize ve ilgili tüm taraflara yararlı olmasını diler, bu çalışmaya fiilen katılım sağlayan başta İş ve Meslek Danışmanları olmak üzere tüm İl Müdürlüğümüz çalışanlarına özverili çalışmaları nedeniyle teşekkür ederim.

Mehmet Sadık BORA

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ	v
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler	5
Kayıtlı İşsiz	7
Aktif İşgücü Programları	9
İşsizlik Ödeneği	12
İKİNCİ BÖLÜM	14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM	15
İşyeri Verileri	16
Mevcut İstihdam	28
AÇIK İŞLER	31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	40
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	46
SONUÇ	53
EKLER	
EK:2018 YILLI İŞGÜCÜ PİYASA ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU	57

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)	6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	26
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu	27
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	29
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	30
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	31
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı	32
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması.....	37
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	37
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	38
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	39
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	40
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	41
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	43
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	45
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler.....	45
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	47
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	48
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi.....	49
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017).....	6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı.....	8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)	13
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı	18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu	19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	22
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu.....	23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)	24
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	24
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	25
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	28
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	33
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	34
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	34
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi	35
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	36
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	42
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	44
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı.....	50
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı	51
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı	52

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Şırnak İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 287'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 15 sektörde tam sayım yapılmıştır. Şırnak ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 9 bin 850 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 9 bin 212 çalışan erkeklerden, 637 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 40,9'u 39'si, kadınların ise yüzde 9,2'si Ulaştırma ve depolama sektöründe istihdam edilmektedir.

Şırnak ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ve Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. Şırnak ilinde açık iş oranı yüzde 2,1 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Şırnak ili açık iş oranı bakımından 0,5'lik bir farkla Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 7,9 ile İmalat sektörüdür. Şırnak ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) Şoför-Yük Taşıma ve Dikiş Makinesi Operatörü mesleklerinde olduğu tespit edilmiştir. Şırnak ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Hiyet ve Satış Elemanları meslek grubu mensuplarıdır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 57,5'ü için Eğitim Düzeyi Önemli değil talep edilmektedir. Şırnak ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörleri göre incelendiğinde en fazla Ulaştırma ve depolama sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Şırnak ilinde temininde güçlük çekilen meslek gruplarına bakıldığında ilk sırada Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Profesyonel Meslek Mensupları ve Hizmet Ve Satış Elemanları meslekleri takip etmektedir.

Şırnak ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'i istihdamın artacağı yönünde

cevap verirken Şırnak ilinde işverenlerin yüzde 20,1'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,1 olarak öngörülürken Şırnak ilinde ise ülke genelinin altında olup yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Şırnak işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Şırnak İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Şırnak ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Şırnak ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

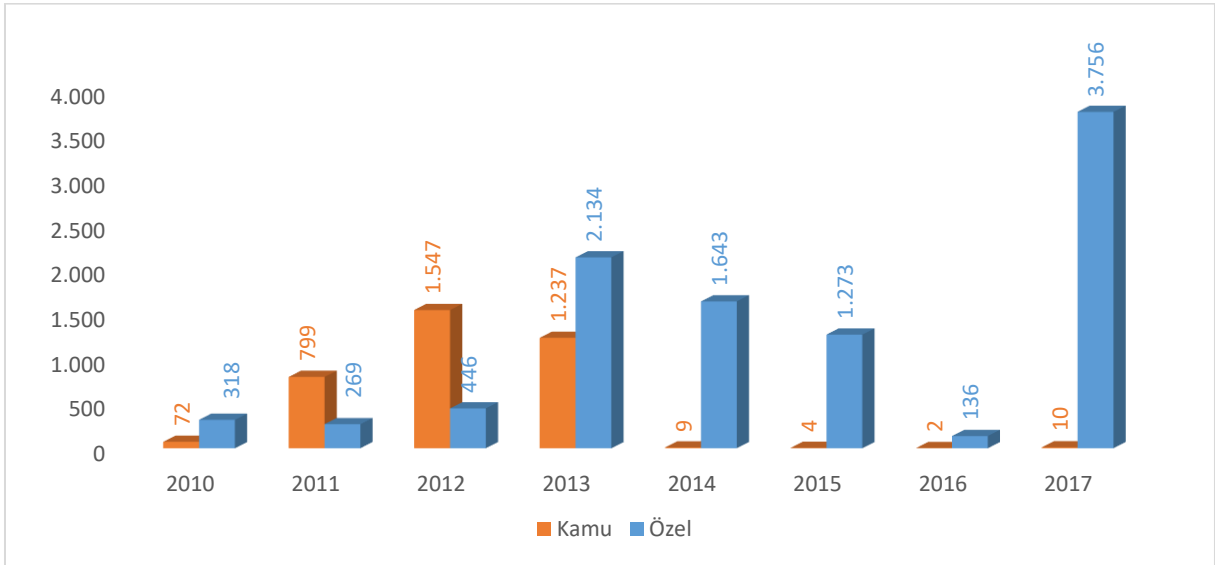
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 390 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 3 bin 766 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2013 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 69,1 oranında artmıştır. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yılın 27 katına çıkmıştır. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle

2013 yılından itibaren özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Şoför-Yük Taşıma	326
Tır-Çekici Şoförü	246
Beden İşçisi (Genel)	243
Konfeksiyon İşçisi	214
Stilist	200
Beden İşçisi (İnşaat)	192
Sıvacı	187
Ön Muhasebeci	118
Büro İşçisi	118
Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	90

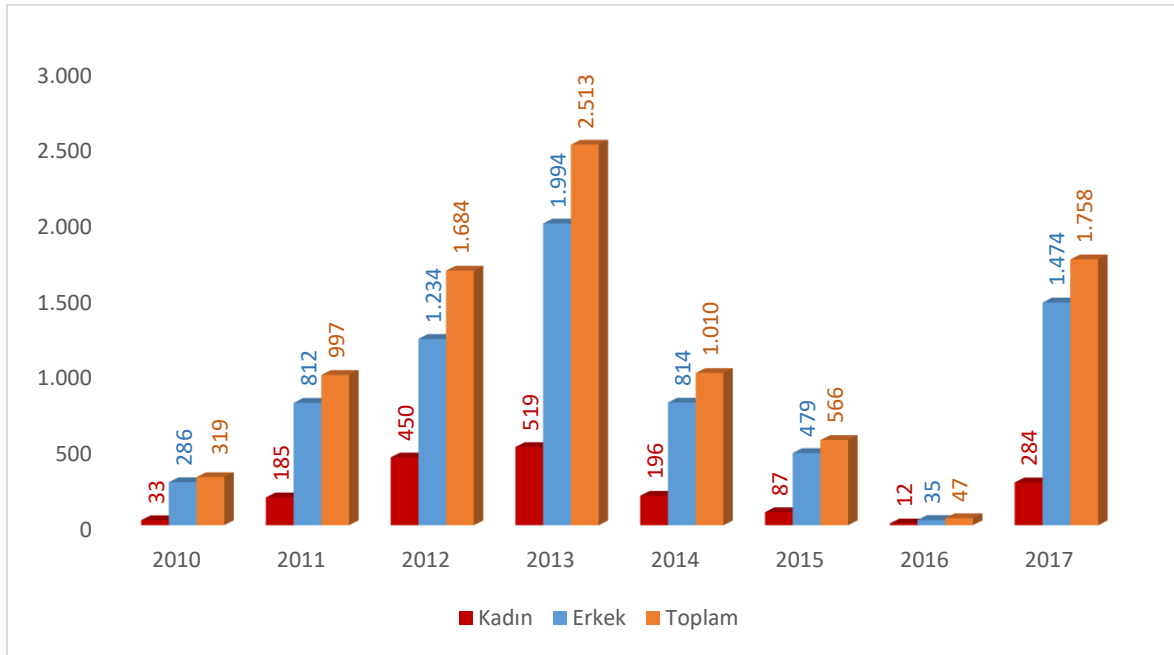
Kaynak: İŞKUR

Şırnak ilinde 2017 yılında 3 bin 766 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 326 açık iş ile Şoför-Yük Taşıma mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 8,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Tır-Çekici Şoförü ve Beden İşçisi (Genel) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 319 olan Şırnak ilinde işe yerleştirilenlerin 286'sı erkeklerden, geri kalan 33 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak bin 758 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 16,2'si kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede yaklaşık 23 katına, toplam işe yerleştirmede ise yaklaşık 37 katına ulaşılmıştır.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Şoför-Yük Taşıma	180	0	180
Beden İşçisi (İnşaat)	158	0	158
Tır-Çekici Şoförü	107	0	107
Sıvacı	106	0	106
Ön Muhasebeci	55	20	75
Beden İşçisi (Genel)	61	3	64
Madenci (Genel)	63	0	63
Taş Ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı	63	0	63
Büro İşçisi	41	16	57
Lojistik Elemanı	41	12	53

Kaynak: İŞKUR

Şırnak ilinde bin 180 kişi işe yerleştirmeyeyle Şoför-Yük Taşıma mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 10,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (İnşaat) ve Tır-Çekici Şoförü meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Ön Muhasebeci ve Büro İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Şoför-Yük Taşıma) ve Beden İşçisi (İnşaat) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

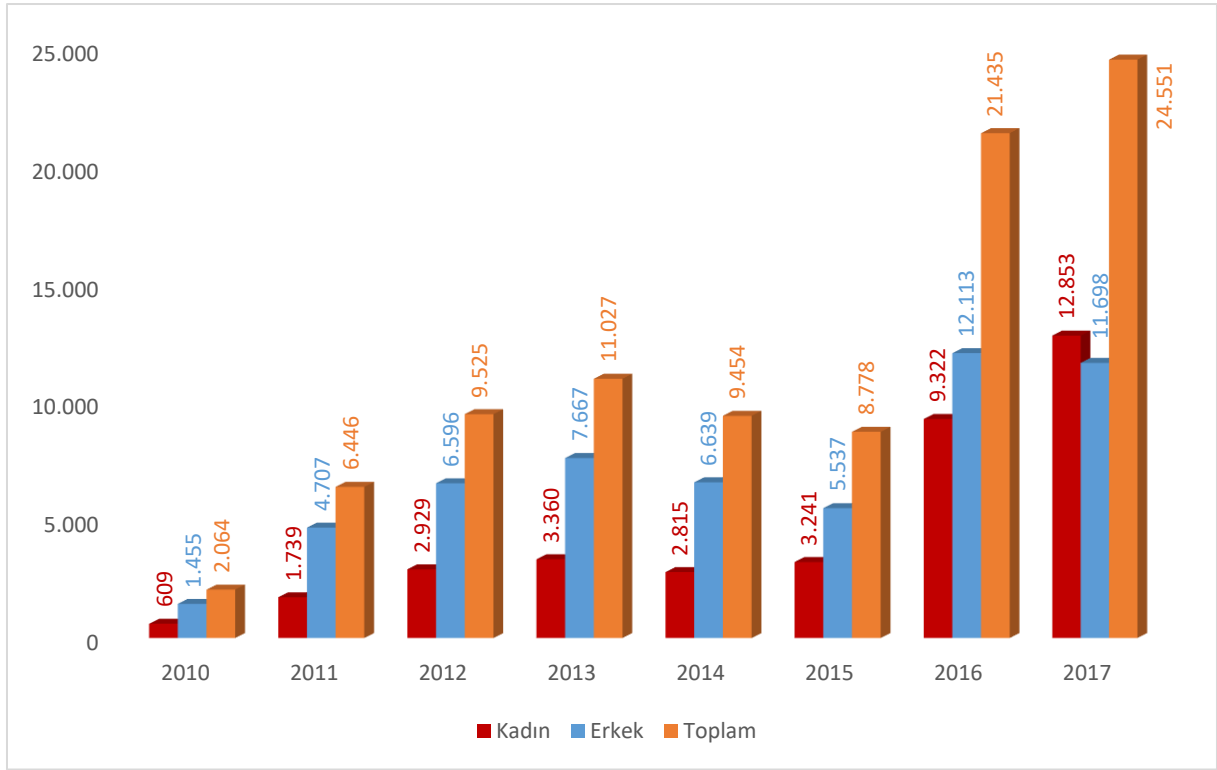
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Şırnak ilinde İŞKUR'a kayıtlı 2 bin 64 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 1 bin 455'i erkek, 609'u ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 24 bin 551 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Şırnak'de 609 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık önemli ölçüde artarak 12 bin 853'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Şırnak ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Şırnak ilinde Kuruma kayıtlı 17 bin 349 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Şırnak ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının % 71'i oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur.

Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Büro Yöresel Kilim Dokuyucusu (Genel), Büro memur(genel) ve Sekreter gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	52	695	500	1.195
2011	22	137	313	450
2012	23	357	158	515
2013	23	274	208	482
2014	17	256	120	376
2015	16	264	85	349
2016	14	280	0	280
2017	47	648	270	918

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 47 mesleki eğitim kursuna 918 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 270'si erkek, 648'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri artırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 71'i kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların

cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Arıcı	Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı
Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	Meyve Bahçesi Gübreleme İşçisi	El Sanatları Teknolojisi Teknisyeni
Erkek Üst Giysileri Dikim Elemanı	Organik Tarım Ürünler Üreticisi	Erkek Üst Giysileri Dikim Elemanı
El Sanatları Teknolojisi Teknisyeni	Stilist	Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)
Stilist	Meyve Ağaçları Budamacısı	Geleneksel El Sanatları Teknikeri
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	Stilist
Geleneksel El Sanatları Teknikeri	Erkek Üst Giysileri Dikim Elemanı	Güzellik Ve Saç Bakım Hizmetleri Elemanı
Arıcı	Hereke / İpek Halı Dokumacısı	Kırkyamacı (Patchwork)
Meyve Bahçesi Gübreleme İşçisi		Hereke / İpek Halı Dokumacısı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında toplamda en fazla Kadın Yöresel Kilim Dokuyucusu Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı ve El Sanatları Teknolojisi Teknisyeni mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Kadın Giysileri Dikim Elemanı Yöresel Kilim Dokuyucusu ve Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)Elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan, Arıcı ve Meyve Bahçesi Gübreleme İşçisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	program	Kadın	Erkek	Toplam
2011	6	5	75	80
2012	63	36	82	118
2013	259	173	318	491
2014	153	139	233	372
2015	243	156	223	379
2016	402	314	490	804
2017	274	279	387	666

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisinde. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam program sayısı 2016 yılına göre yüzde 17 oranında azalış göstermektedir

2017 yılında 274 program düzenlenmiş olup toplam 666 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 41,1'i kadınlardan yüzde 58,9'u erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 17,2 oranında azalış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Ön Muhasebeci	Lojistik Elemanı	Büro Yönetimi Ve Sekreterlik/Büro Yönetimi Ve Yönetici Asistanı
Büro Yönetimi Ve Sekreterlik/Büro Yönetimi Ve Yönetici Asistanı	Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci
Lojistik Elemanı	Büro Memuru (Dış Ticaret)	Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Meslek Elemanı
Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Meslek Elemanı	Büro Yönetimi Ve Sekreterlik/Büro Yönetimi Ve Yönetici Asistanı	Lojistik Elemanı
Büro Memuru (Dış Ticaret)	Garson (Servis Elemanı)	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Lojistik Meslek Elemanı	Muhasebe Meslek Elemanı
Büro Memuru (Genel)	Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Meslek Elemanı	Büro Memuru (Dış Ticaret)
Muhasebe Meslek Elemanı	Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)

Lojistik Meslek Elemanı	Kasiyer	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Kasiyer	Muhasebe Meslek Elemanı	Dokuma Konfeksiyon Makineci

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Ön Muhasebeci, Büro Yönetimi Ve Sekreterlik/Büro Yönetimi Ve Yönetici Asistanı, Lojistik Elemanı mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Büro Yönetimi Ve Sekreterlik/Büro Yönetimi Ve Yönetici Asistanı, Ön Muhasebeci ve Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Meslek Elemanı mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Lojistik Elemanı, Ön Muhasebeci ve Büro Memuru (Dış Ticaret) mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	5	32	93	125
2012	6	39	107	146
2013	4	35	81	116
2014	4	34	66	100
2015	4	20	76	96
2016	6	26	129	155
2017	8	35	169	204

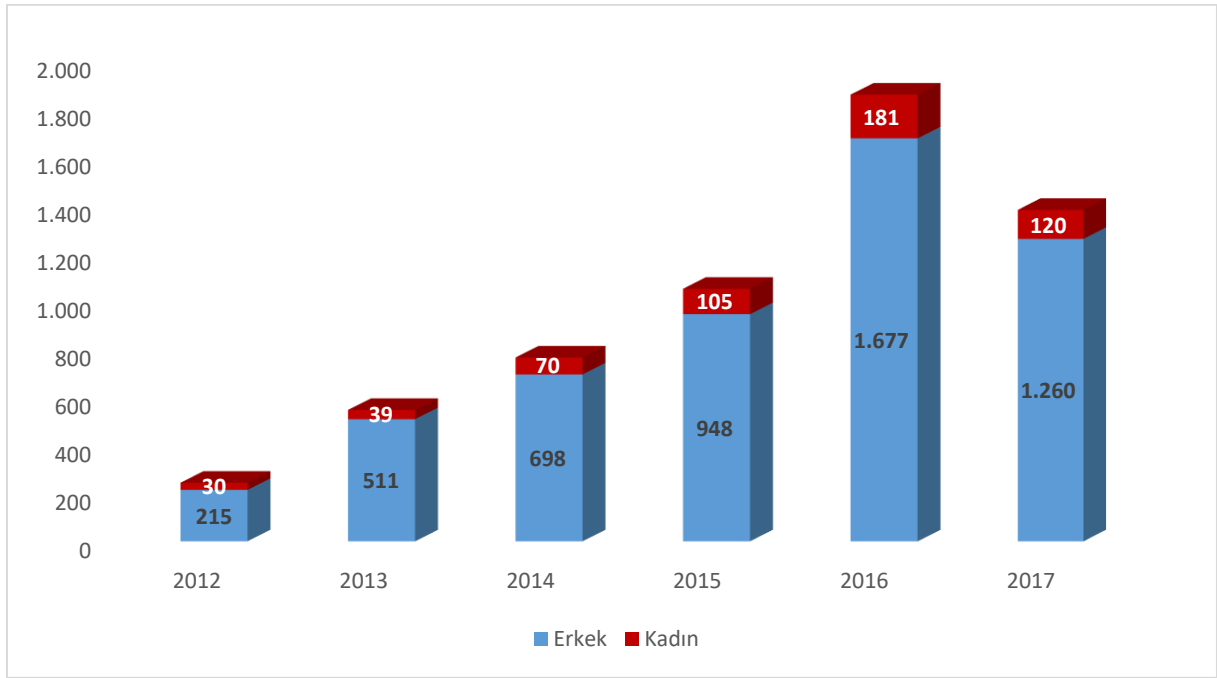
Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 8 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre yüzde 33 daha fazladır. Programa 2017 yılında 35'i kadın, 169'u erkek olmak üzere toplam 204 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

Şırnak ilinde 2017 yılında yüzde 8,7'si kadın olmak üzere bin 380 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 25,7 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Şırnak ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Şırnak ilinde 652 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 25 bin 725 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Şırnak ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Şırnak ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
Ulaştırma ve depolama	120
Toptan ve perakende ticaret	61
İnşaat	31
İmalat	22
Eğitim	9
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9
Madencilik ve taş ocaklığı	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	287

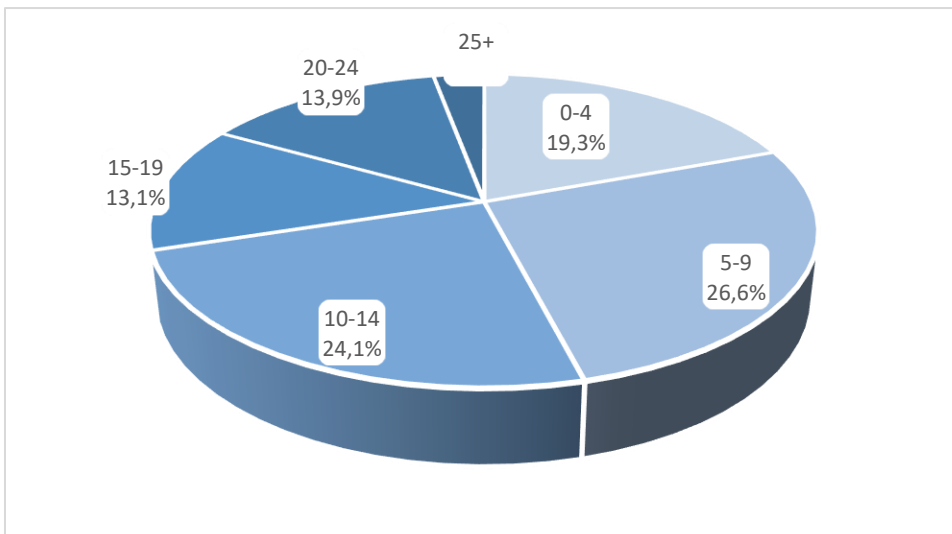
Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde Ulaştırma ve Depolama sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Şırnak ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 42’si Ulaştırma ve Depolama sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 5,5’dir. Bu durumda Şırnak ilinde Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Ulaştırma ve Depolama sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer

alan işyerlerinin yüzde 21,2'si bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 18,4 olan Türkiye ortalamasının üstünde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Şırnak ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı Ulaştırma ve Depolama ile Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri Diğer hizmet faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve iletişim atık sektörlerinde 1'er tane ile bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Şırnak ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

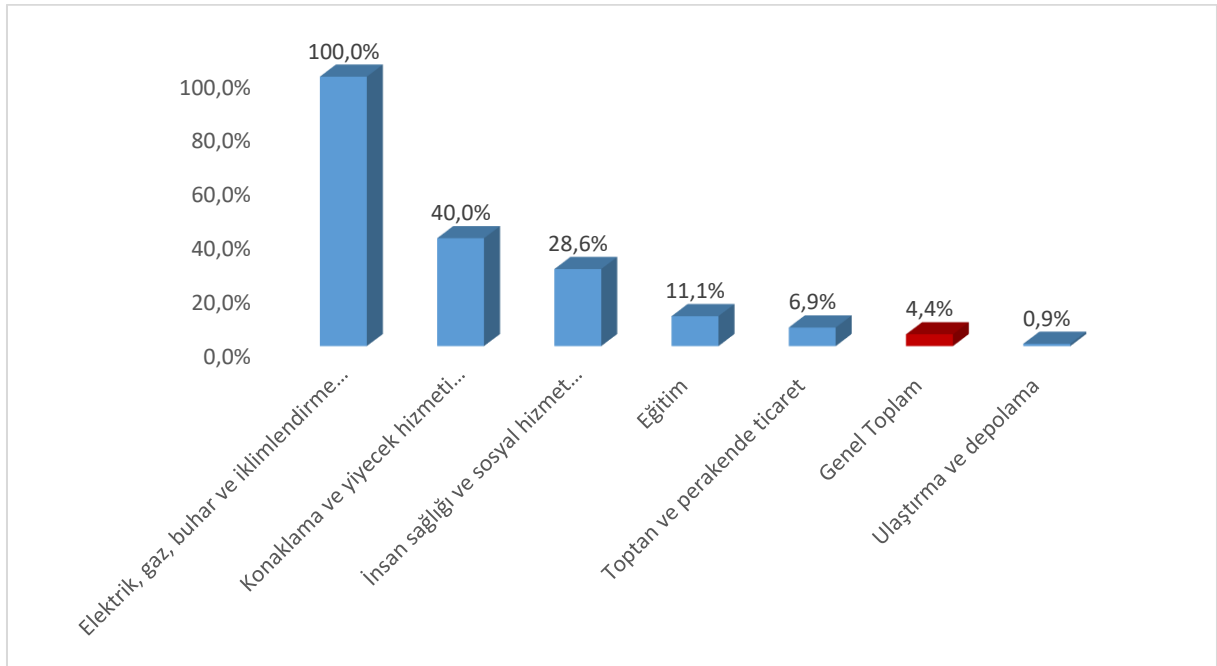
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Şırnak ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 26,6'si 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 19,3'tür. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 46'sı 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 16,7'si ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Şırnak ilinde araştırma kapsamındaki her 4 işyerinden 2 tanesinin kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

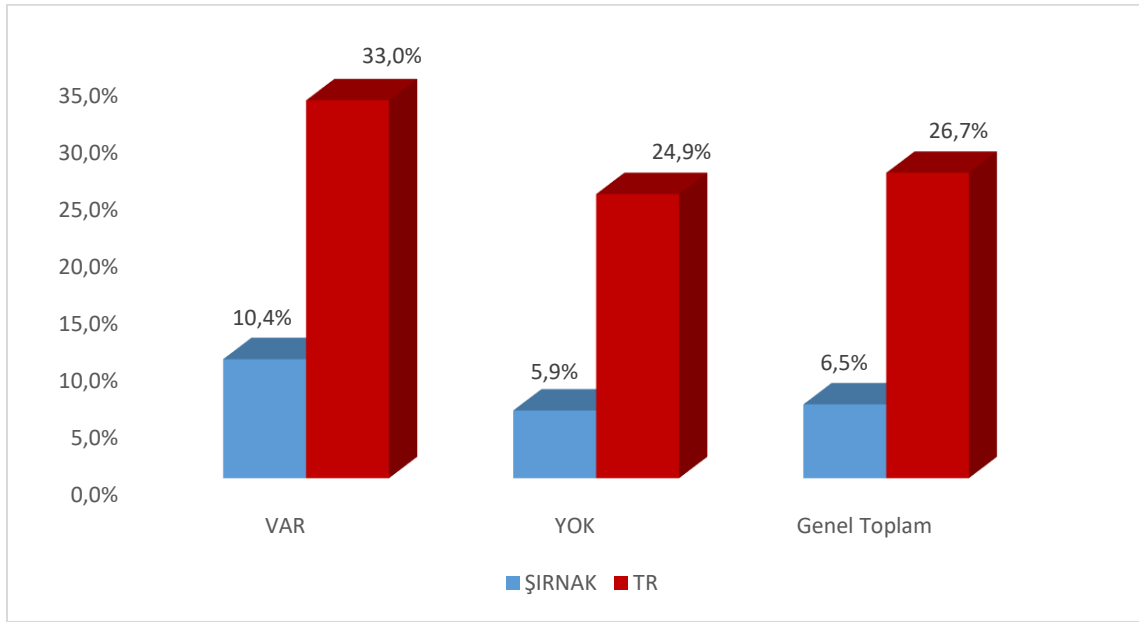
Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Bu sektörde bulunan işyeri sayısının az olması nedeniyle bu oran çıkmaktadır. Şırnak ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 4,4 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü Türkiye genelinde ise yüzde 9,5 oranında part-time çalışan bulundurmaktadır. Şırnak ilinde ikinci sırada Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 40'inde part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 28,6 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira Ulaştırma ve depolama sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 1 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

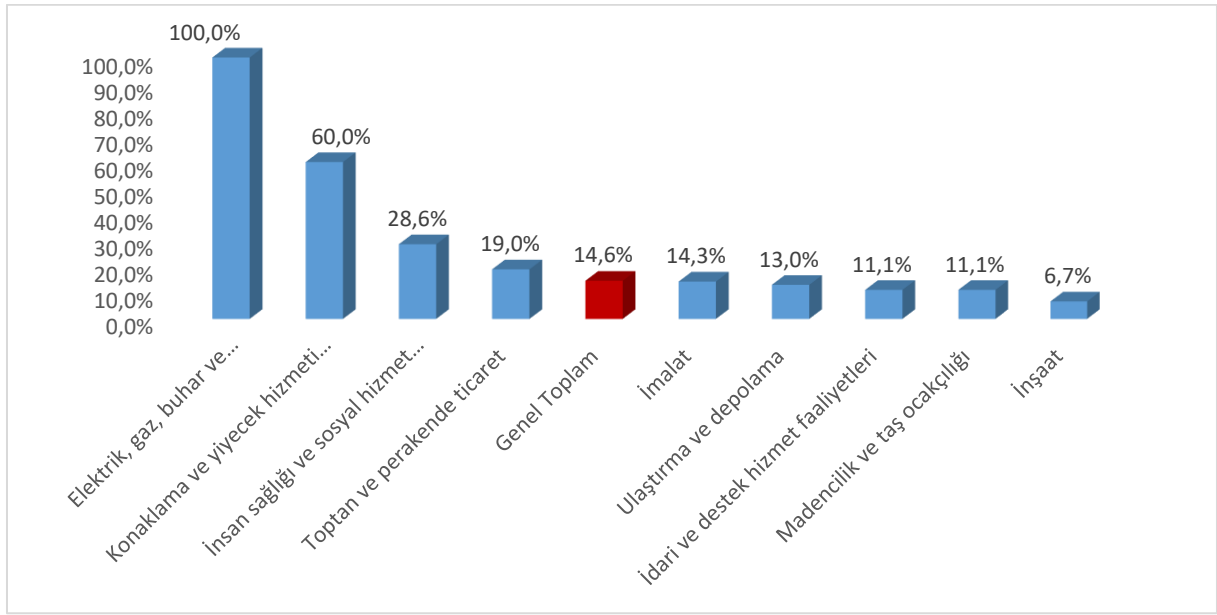
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Şırnak ilinde bu oran yüzde 6,5 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Şırnak ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 10,4 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 5,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Şırnak ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

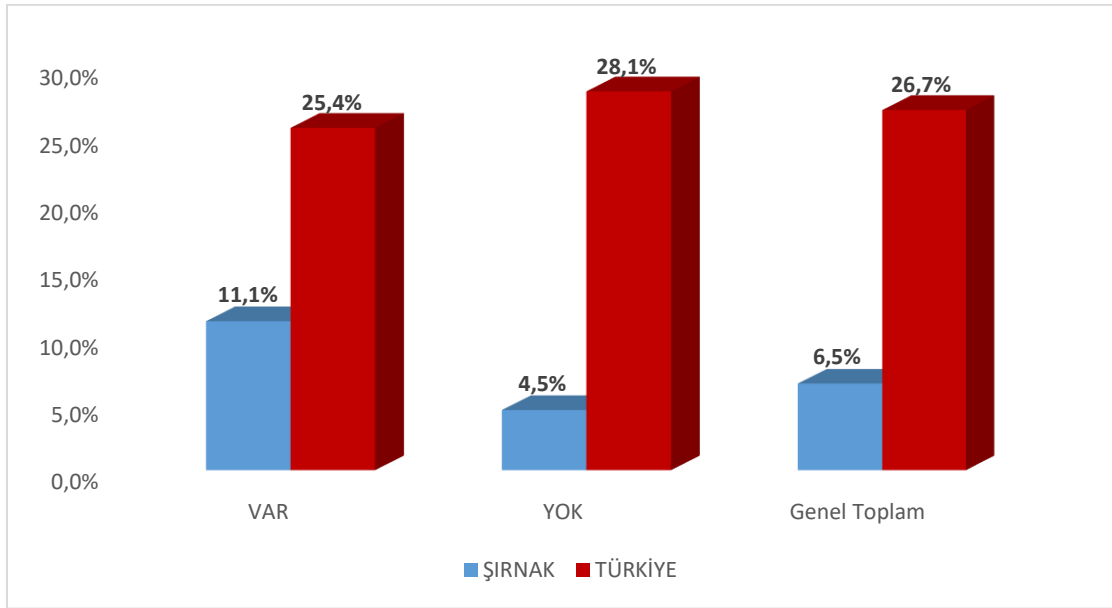

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde işyerlerinin yüzde 14,6'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Şırnak ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde görünmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinde sırasıyla tamamında ve yüzde 60'ında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 6,7 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin düzensiz olmasından kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan inşaat sektöründe bu oran yüzde 6,7 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Şırnak ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Toptan ve perakende ticaret sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2018

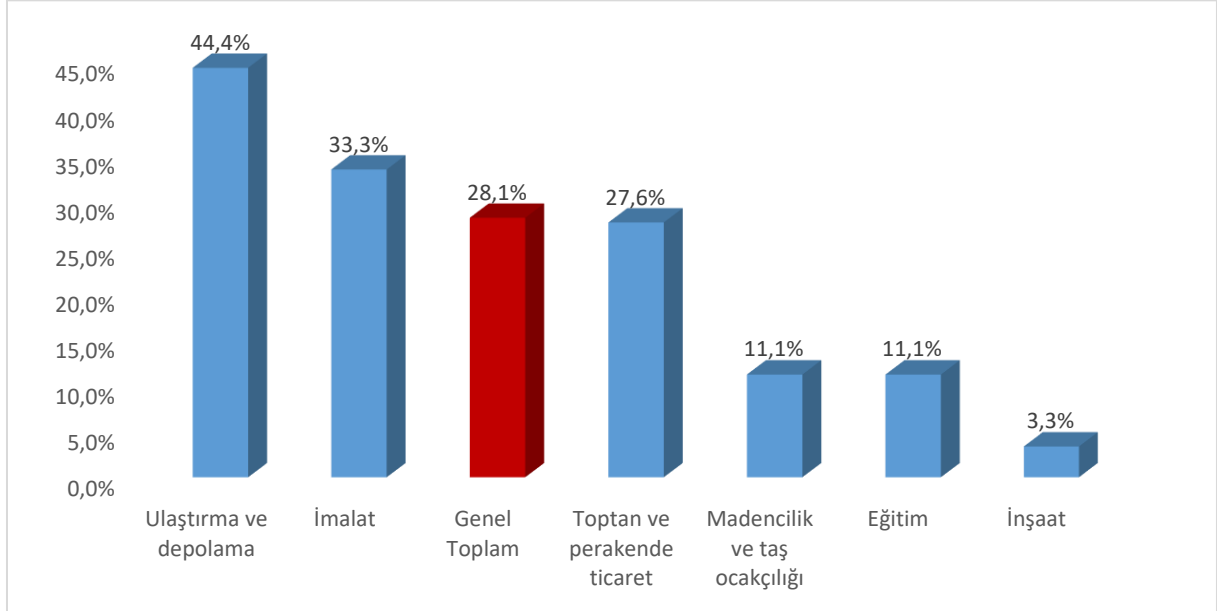
Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklenen bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Şırnak ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 11,1'i kadın, yüzde 88,9'u ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 4,5'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Şırnak ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 6,5'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 15 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre

belirgin bir farkla daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Şırnak ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

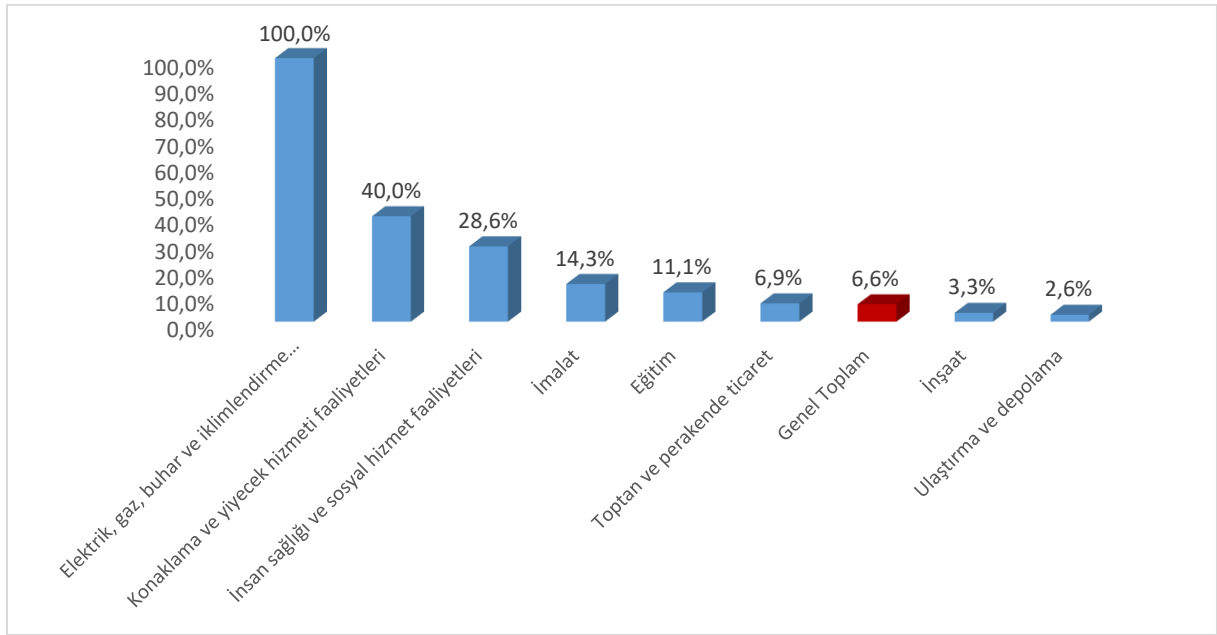

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde 15 sektörden 6 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Ulaştırma ve depolama sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 44,4'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 33,3 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Şırnak ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'i ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Ulaştırma ve Depolama sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

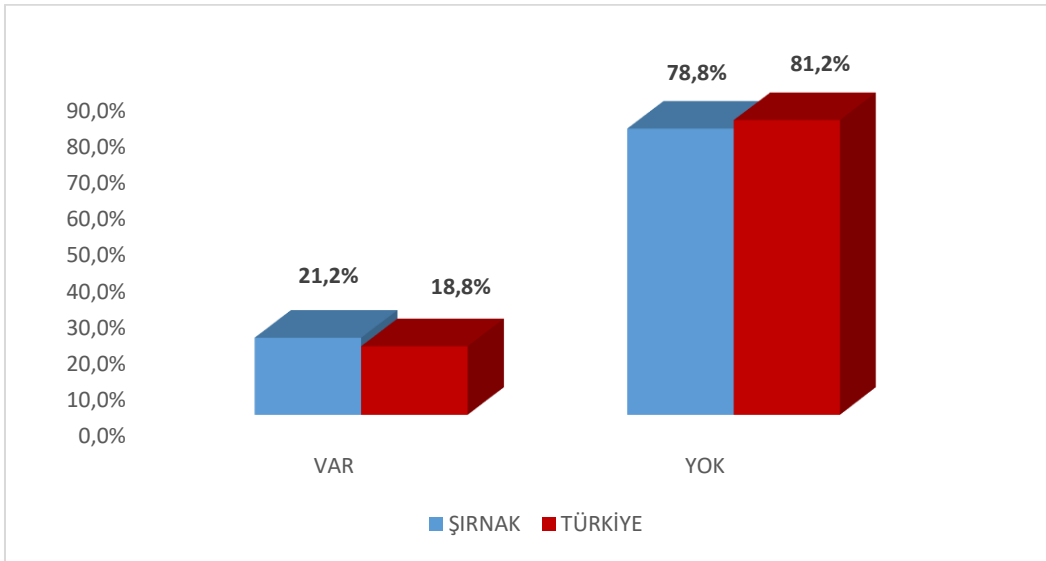
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde 15 sektörden 8 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 6,6 olarak gerçekleşmiştir Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 100'ü Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 40 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Üç ve dördüncü sırada ise yüzde 28,6 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve yüzde 14,3 ile İmalat sektörleri yer almaktadır. Bu dört sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Şırnak ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Şırnak ilinde en fazla işverenler Ulaştırma ve depolama sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 2,6 ile son sırada yer almaktadır.

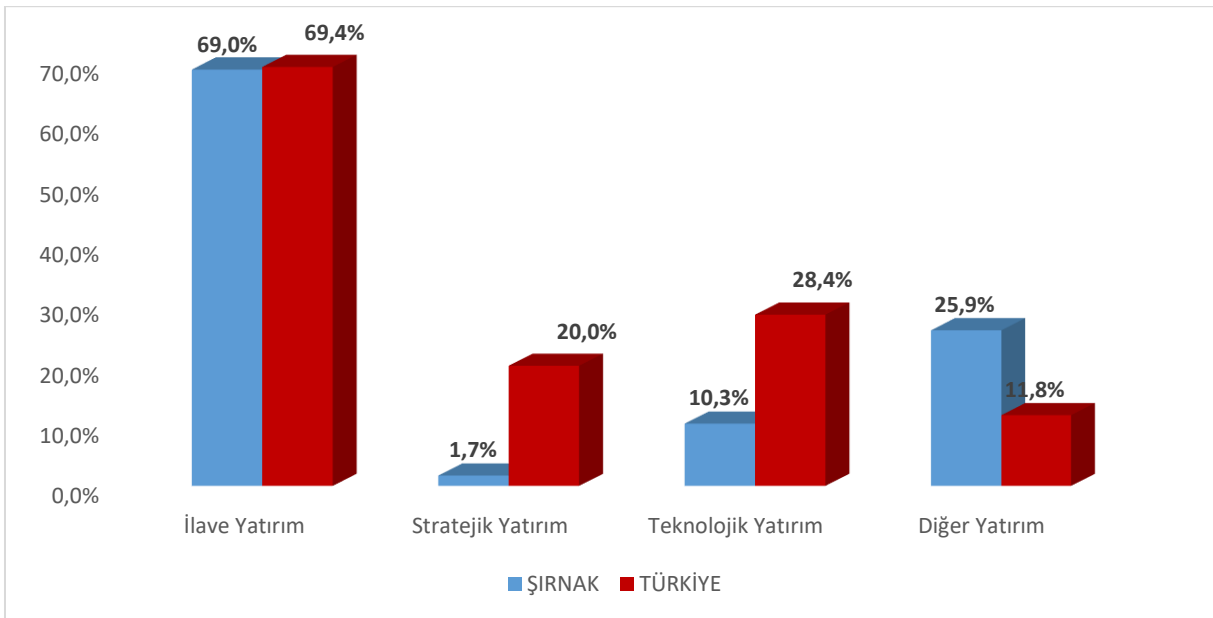
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 21,2'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 78,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir. Bu oran Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

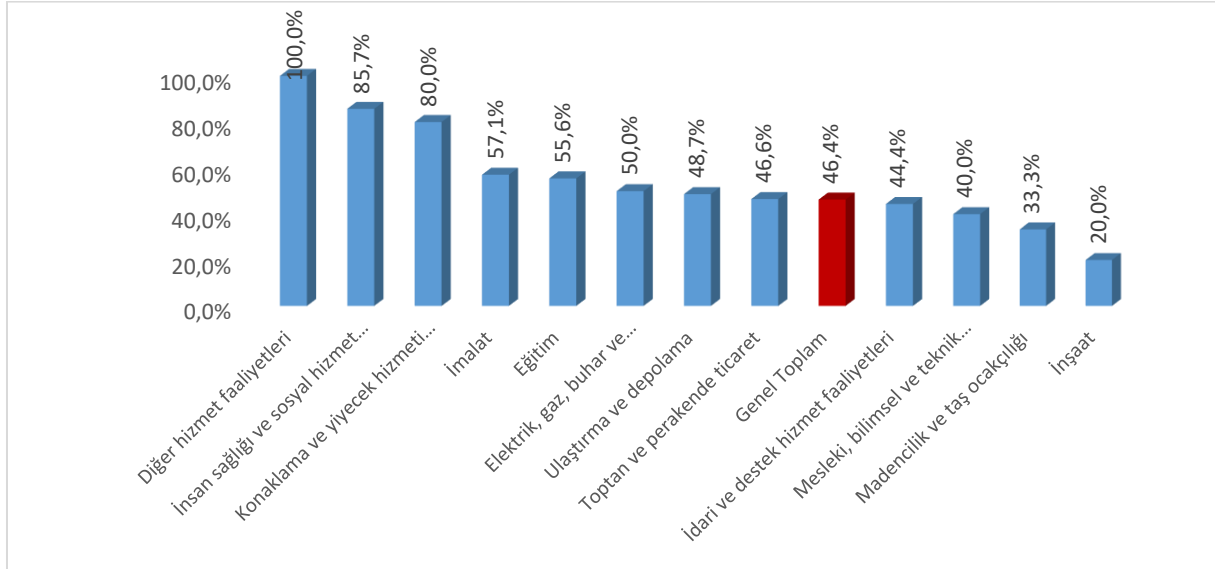

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Şırnak ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 69'u ilave yatırım, yüzde 10,3'ü teknolojik yatırım ve yüzde 1,7'i stratejik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye

genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Şırnak ili için ilave yatırımlara bakıldığında Türkiye ortalamasına yakın olduğu görülmektedir.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Şırnak ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 46,4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Şırnak ili için Türkiye ortalamasına yakın olduğu görülmektedir.

Şırnak ilinde Diğer hizmet faaliyetleri sektörü yüzde 100, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 85,7'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan Ulaştırma ve depolama sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 46,4'nin üstünde kalarak yüzde 48,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	33,3%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	0,0%	33,3%	66,7%	75,0%	8,3%	16,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	33,3%	66,7%	83,3%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	11,1%	81,5%	70,4%	81,5%	11,1%	7,4%
Ulaştırma ve depolama	12,5%	66,1%	71,4%	92,9%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	75,0%	100,0%	75,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	50,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25,0%	25,0%	75,0%	100,0%	25,0%	25,0%
Eğitim	20,0%	60,0%	100,0%	100,0%	0,0%	20,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16,7%	66,7%	66,7%	83,3%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	10,2%	63,8%	74,0%	87,4%	4,7%	4,7%

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 87,4 ile işbaşı eğitim programından faydalanmıştır. İkinci sırada ise yüzde 74 ile eleman talebi yer alırken bunu yüzde 63,8 ile danışmanlık ve ymnlendirme hizmetleri takip etmiştir. İşyerlerinin yüzde 4,7'si kurs ve kısa çalışma ödeneğinden faydalanmıştır.

Şırnak ilinde Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işverenlerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğunu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı, hem Eleman Talebi hem de işbaşı eğitim pogramı hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde ise işyerlerinin tamamı hem Danışmanlık ve Yönlendirme hem de İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden faydalanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü hem İşbaşı Eğitim Programı, hem Danışmanlık ve Yönlendirme hem de Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlerle nazaran İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Eğitim sektörleri işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Şırnak ilinde, zorlayıcı sebepler dolayısıyla İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Eğitim sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

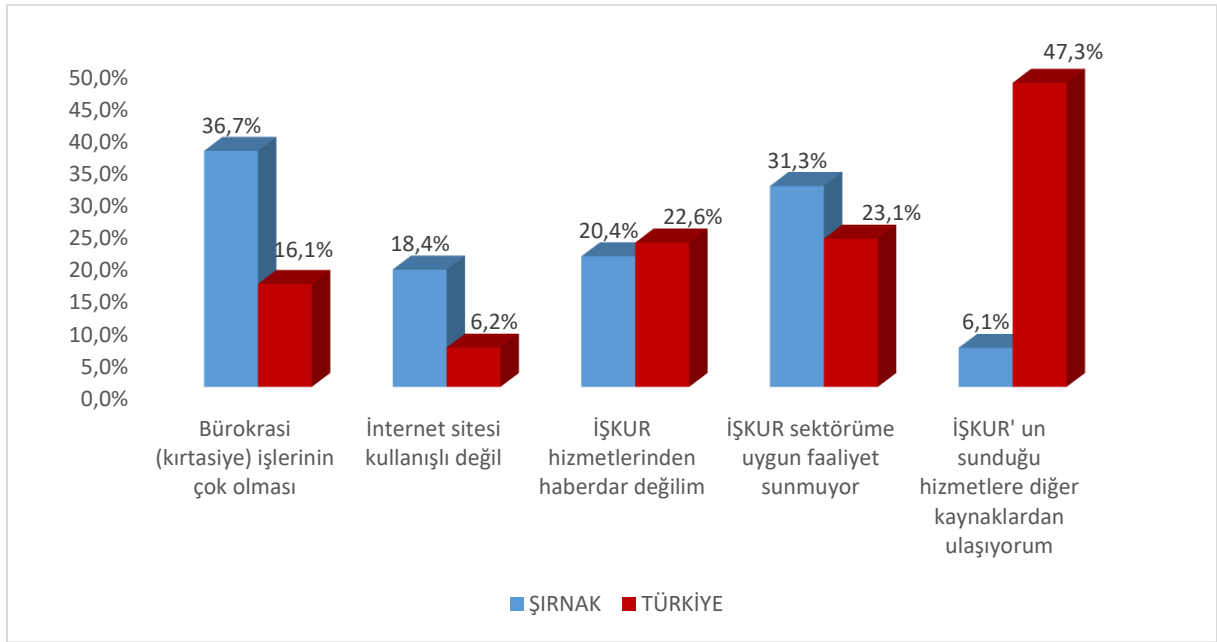
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	0,0%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Memnun Değilim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	16,7%	0,0%
Memnunum	100,0%	98,8%	100,0%	100,0%	83,3%	100,0%

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 100 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim ,İşbaşı Eğitim Programı ve Mesleki Eğitim Kursu hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 98,8'i Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 83,3 ile Kısa Çalışma Ödeneği izlemektedir. Yine bu hizmetlerden yüzde 16,7 ile Kısa Çalışma Ödeneği hizmetlerinden memnun olmadıkları görülmektedir. Genel olarak oranlara bakıldığında zaman Şırnak ilinde İŞKUR Hizmetlerinden yüksek oranda bir memnuniyetin olduğu görülebilmektedir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 36,7 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması, yüzde 31,3 ile İŞKUR sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ve yüzde 20,4 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Şırnak ilinden farklı olarak ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR' un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Şırnak ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Şırnak ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 9 bin 850 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 9 bin 212 çalışan erkeklerden, 637 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Ulaştırma ve depolama	59	3.768	3.826
İnşaat	23	1.622	1.645
Toptan ve perakende ticaret	108	1.468	1.575
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	28	777	805
İmalat	202	555	757
Eğitim	79	180	259
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	36	218	253
Madencilik ve taş ocaklığı	10	241	251
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9	145	155
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	69	81	150
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12	93	105
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	35	35
Diğer hizmet faaliyetleri	2	22	24
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	7	7
Bilgi ve iletişim	0	1	1
Genel Toplam	637	9.212	9.850

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Şırnak ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı Ulaştırma ve Depolama ile İnşaat sektörlerinde istihdam edilmektedir. Ulaştırma ve depolama sektörünün Şırnak ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 41'u, kadınların ise yüzde 9,2'si Ulaştırma ve depolama sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise Ulaştırma ve depolama sektöründe çalışma oranı yüzde 39 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	96	4.404	4.500
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	171	1.609	1.779
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	36	993	1.028
Hizmet Ve Satış Elemanları	142	566	708
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	25	592	617
Profesyonel Meslek Mensupları	122	489	611
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	36	385	421
Yöneticiler	9	171	180
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	5	5
Genel Toplam	637	9.212	9.850

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 45,7'si, erkek çalışanların yüzde 47,8'i ve kadın çalışanların yüzde 15,1'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almakta ve yüzde 18 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 10 oranı ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Şırnak ilinde ilk iki sıradan farklı olarak kadınlarda üçüncü sırada çalışanların yüzde 6'sı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gurubunda yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları, Yöneticiler ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Şırnak ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında çalışanların tamamı erkeklerden oluşmuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Tır-Çekici Şoförü	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Tır-Çekici Şoförü
Şoför-Yük Taşıma	Paketleme İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
İnşaat İşçisi	Temizlik Görevlisi	İnşaat İşçisi
Beden İşçisi (Genel)	Kasiyer	Beden İşçisi (Genel)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Reyon Görevlisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Temizlik Görevlisi	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	Temizlik Görevlisi
Tünel Kalıpçı-İnşaat	Garson (Servis Elemanı)	Tünel Kalıpçı-İnşaat
Büro İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Elektrikçi (Genel)
Muhasebeci	Aşçı	Büro İşçisi
Elektrikçi (Genel)	Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)	Beden İşçisi (İnşaat)

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Şırnak ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Tır-Çekici Şoförü hem erkeklerde hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Kasiyer, Aşçı, Kumaş Paketleme İşçisi ve Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman) bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	65	7,9%	19,1%
Ulaştırma ve depolama	55	1,4%	13,0%
İnşaat	36	2,1%	10,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	21	2,5%	50,0%
Toptan ve perakende ticaret	12	0,7%	8,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12	4,4%	40,0%
Eğitim	9	3,5%	33,3%
Genel Toplam	209	2,1%	12,0%

Kaynak: İPA 2018

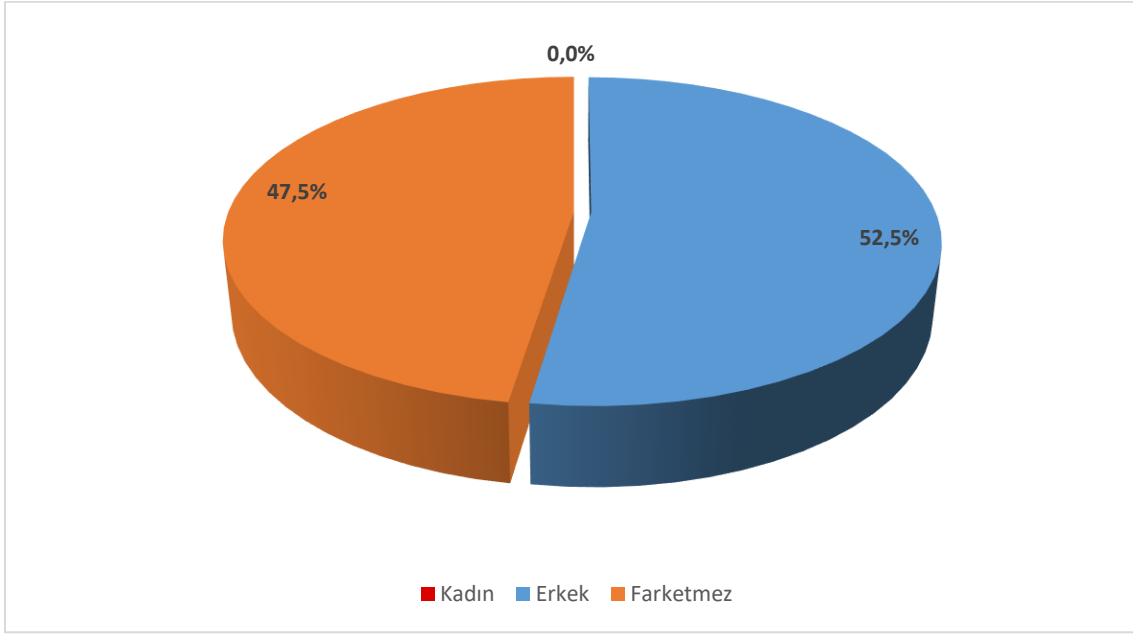
Şırnak ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 35 işyerinde 209 açık iş tespit edilmiştir. Şırnak ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 209 kişilik açık işin yüzde 31'ine tekabül eden 65 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Ulaştırma ve depolama ile İnşaat sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Şırnak ilinde açık iş oranı yüzde 2,1 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Şırnak ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 7,9 ile İmalat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Şırnak ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 12'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık iş olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş olan işyeri oranında, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü yüzde 50 ile ön plana çıksada, sektörde Şırnak ilinde 20+ çalışanı olan 2 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Şırnak ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 5 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

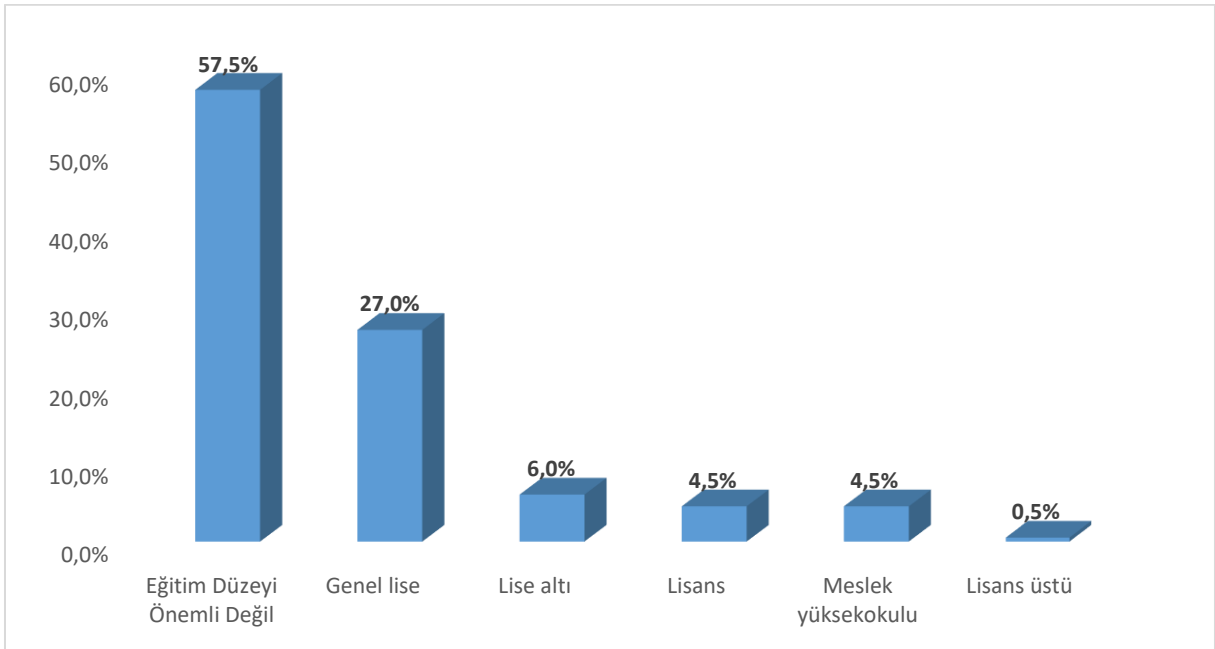
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16’da Şırnak ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Şırnak ilinde açık işlerin yüzde 52,5’inde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 olarak görülmektedir. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Şırnak ilinde ise işverenlerin yüzde 47,5 ’i açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

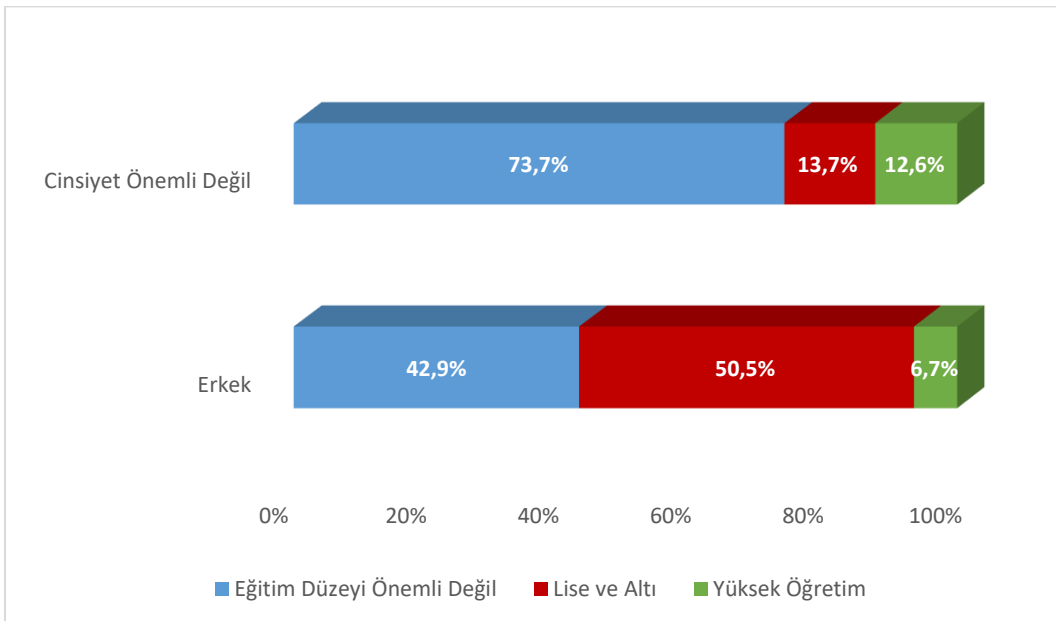
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilindeki açık işlerin yüzde 57,5'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 27 ile Genel Lise seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,5 ile Lisan üstü. Şırnak işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

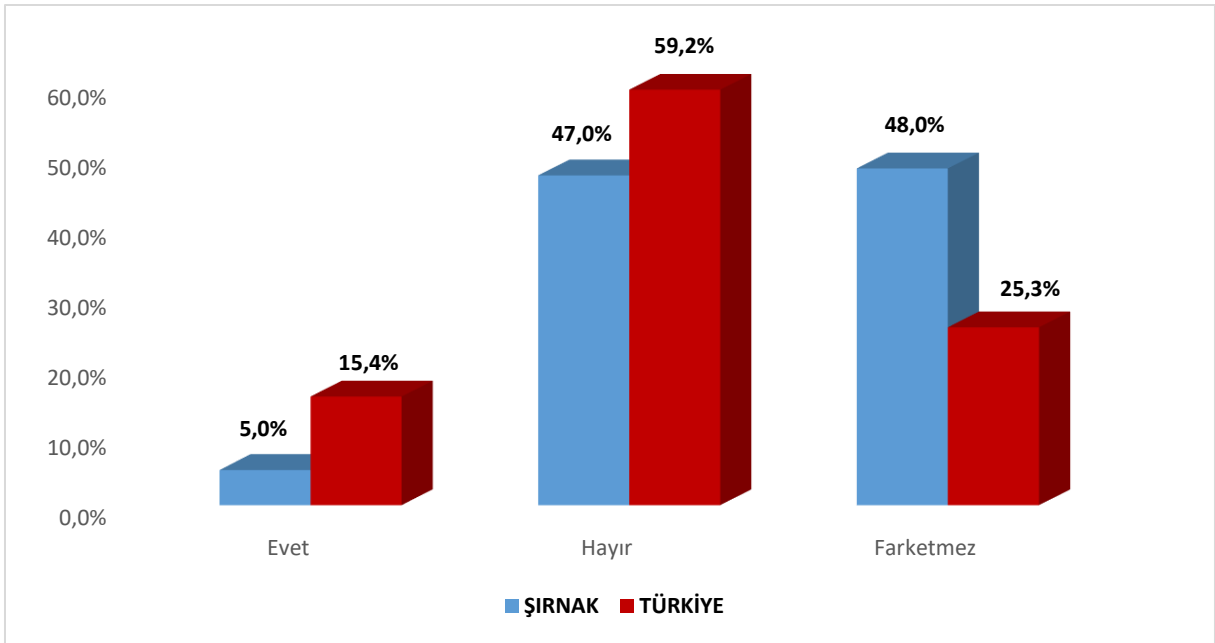
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18’de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 73,7 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 13,7 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 12,6 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 42,9 oranında eğitim düzeyi önemli görülmektedir. Yüzde 50,5 oranında Lise ve Altı ,yüzde 6,7 oranında ise Yüksek Öğretim mezunları tercih edilmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

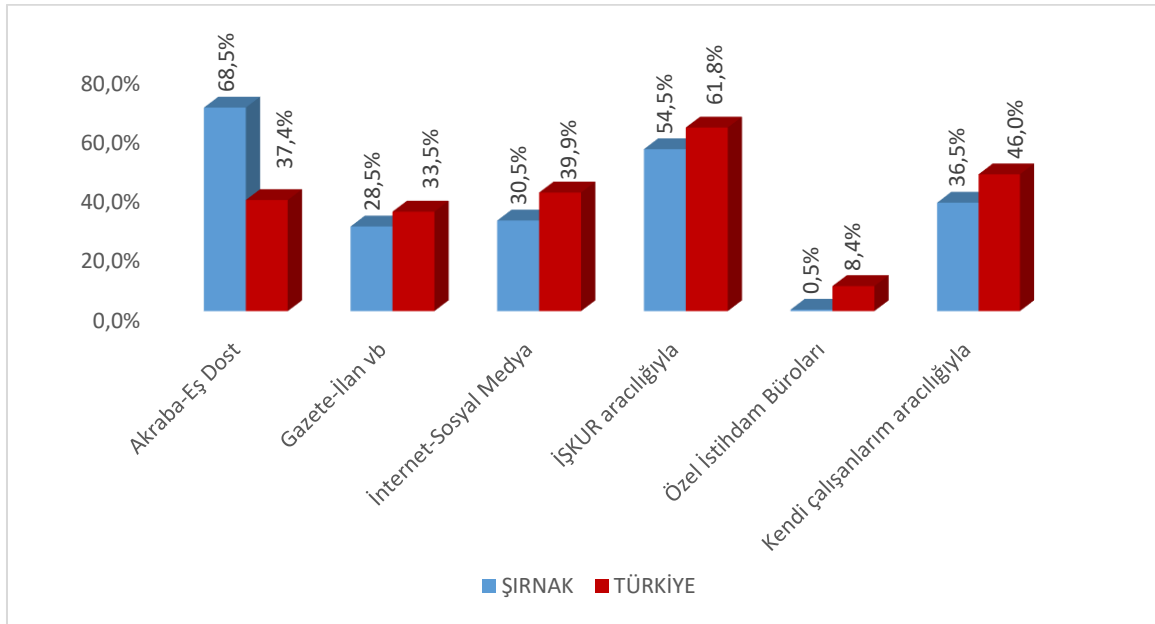

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Şırnak ilinde yüzde 5 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 48 dir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 2 açık iş için 1 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Şırnak ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20’de Şırnak ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Şırnak ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 68,5 gibi büyük bir oranı Akraba-Eş Dost aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 37,4 olarak gerçekleşmiştir. Şırnak ilinde ikinci sırada yüzde 54,5 ile İŞKUR Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 36,5 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Yüzde 68,5 oranında Akraba-Eş Dost aracılığıyla Türkiye’nin oranları üzerinde olduğu görülmektedir. Çok Düşük oranda Özel İstihdam Büroları aracılığıyla Açık işlerin arandığı görülmektedir.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	4	2
Takım Çalışması	3	2	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	2	4
Bilgisayar kullanımı	7	3	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	6	5	6
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	8	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	7	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	6	8

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi hem erkeklerde hem cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda hem de genel toplamda birinci sırada, Erkeklerde ikinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi bulunmaktadır. Proje Tabanlı Çalışma sadece herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde 6. sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır. Şırnak ilinde hiçbir açık işde Yabancı Dil becerisi istenmemektedir.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	90	2,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	36	2,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	21	2,9%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	19	1,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	18	2,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	14	3,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	13	2,0%
Genel Toplam	209	2,1%

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 43'tür. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu bulunmaktadır.

Şırnak ili için tespit edilen yüzde 2,1'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 3,1 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Hizmet Ve Satış Elemanları, Profesyonel Meslek Mensupları ile Teknikerler ve Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar gelmektedir. Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanların açık iş oranının genel toplama göre düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba- Eş Dost	Gazete- İlan vb	İnternet- Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanların aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	92,3%	7,7%	0,0%	23,1%	7,7%	30,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	35,0%	15,0%	0,0%	85,0%	0,0%	15,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	97,1%	88,2%	88,2%	2,9%	0,0%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-	-	-	-	-	-
Profesyonel Meslek Mensupları	11,8%	41,2%	17,6%	41,2%	0,0%	17,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	55,6%	5,6%	27,8%	94,4%	0,0%	72,2%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	-	-	-	-	-	-
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	25,0%	41,7%	8,3%	41,7%	0,0%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	81,4%	11,6%	25,6%	68,6%	0,0%	58,1%
Yöneticiler	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam	68,5%	28,5%	30,5%	54,5%	0,5%	36,5%

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Yöneticiler olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 94,4'ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Nitelik Gerektirmeyen Meslekler Mensupları en fazla Akraba Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır. Profesyonel Meslek Mensupları İŞKUR ve Gazete-İlan vb. arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	-	1	-	-	-	-	2	3
Şoför-Yük Taşıma	-	3	-	4	-	-	2	1
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	-	-	-	-	-	-	-	1
Garson (Servis Elemanı)	-	2	-	-	-	1	-	2
Ütücü	-	-	-	-	-	-	2	1
Kalite Kontrolcü-Tekstil	-	-	-	-	-	-	-	1
Tır-Çekici Şoförü	-	3	-	-	-	-	2	1
Elektrik Teknikeri	2	1	-	-	3	-	-	-
Ön Muhasebeci	1	-	3	2	-	2	-	4
Şoför (Yolcu Taşıma)	-	1	-	3	-	-	-	2

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18’de Şırnak ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Şoför-Yolcu Taşıma, Elektrik Teknikeri mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Ön Muhasebeci mesleklerinde Bilgisayar Kullanımı Şoför-Yük Taşıma, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş ütücü, Tır-Çekici Şoförü mesleğinde mesleğinde ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri aranmaktadır. Garson mesleğinde satış ve pazarlama becerisi ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
-------	-----------------------	--------------

Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Şoför-Yük Taşıma	Ütücü	Şoför-Yük Taşıma
Tır-Çekici Şoförü	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Şoför (Yolcu Taşıma)	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Demir Doğramacı	Reçmeci/Reçme Makinesi Operatörü	Ütücü
Elektrik Teknikeri	Sünger Kesim Makinesi Operatörü	Kalite Kontrolcü-Tekstil
Termik Santral Dış Tesisler İşletme Operatörü	Ön Muhasebeci	Tır-Çekici Şoförü
Makine Mühendisi	Büro Memuru (Genel)	Elektrik Teknikeri
Satış Pazarlama Şefi	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Ön Muhasebeci
Garson (Servis Elemanı)	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Şoför (Yolcu Taşıma)

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Şoför-Yük Taşıma, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Garson (Servis Elemanı),ütücü, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Tır-Çekici Şoförü, Elektrik Teknikeri, Ön Muhasebeci, Şoför (Yolcu Taşıma) meslekleridir

İşverenlerin açık işlerinde Cinsiyetin önemli olmadığı işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Ütücü ve Kalite Kontrolcü-Tekstildir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Tır-Çekici Şoförü ve Şoför-Yük Taşıma meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Şırnak ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Şırnak ilinde ise 20+ istihdamlı 56 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 19,7 ile Şırnak ilinin eleman

temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 30,5 olarak hesaplanmıştır.

Şırnak ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Ulaştırma ve depolama, İmalat ve Eğitim, Toptan ve perakende ticaret, İnşaat ve Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Ulaştırma ve depolama İmalat, Eğitim sektörlerinde olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

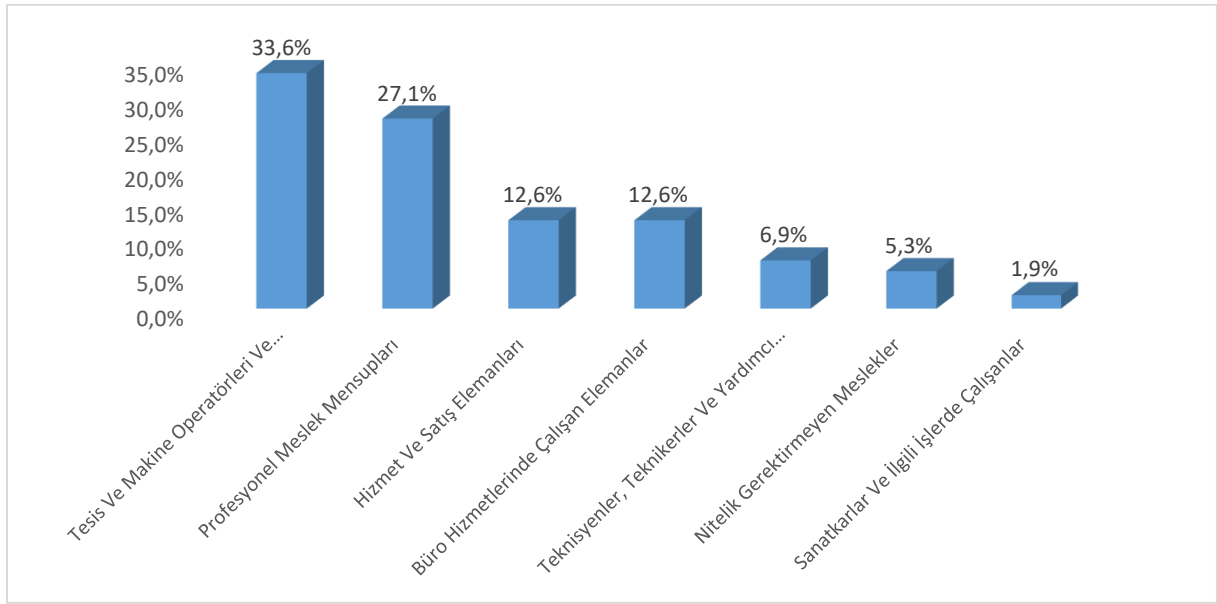
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Ulaştırma ve depolama	66
İmalat	63
Eğitim	41
Toptan ve perakende ticaret	39
İnşaat	22
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	17
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Diğer hizmet faaliyetleri	4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2
Madencilik ve taş ocaklığı	1
Genel Toplam	274

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde 274 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle Ulaştırma ve depolama sektörü ön plana çıkmaktadır. Şırnak ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 24'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, İmalat ve Eğitim sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 92 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 36,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır. Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Şırnak ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ülke geneli üst sıralarda temininde güçlük çekilirken Şırnak ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Tır-Çekici Şoförü	39
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	26
Ön Muhasebeci	18
Elektrik Öğretmeni	13
Elektrik Mühendisi	13
Sünger Kesim Makinesi Operatörü	10
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	10

Lojistik Elemanı	8
Aşçı	8
Diğer	129
Toplam	274

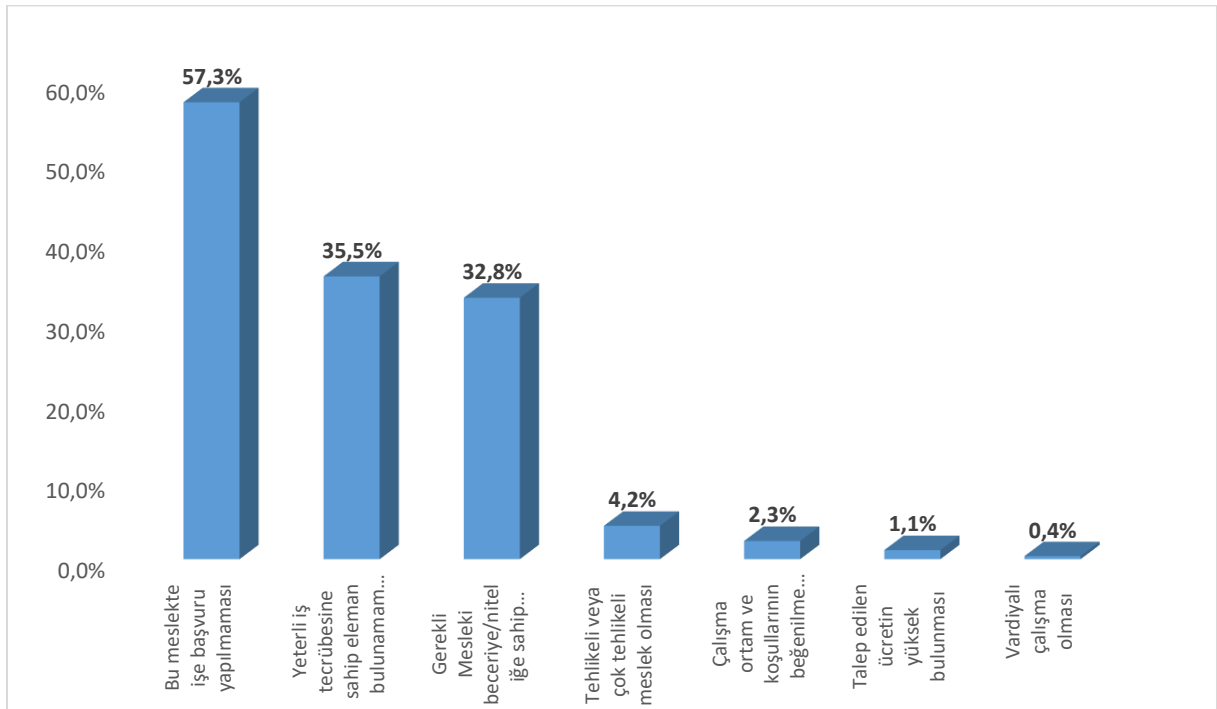
Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 39 kişi ile Tır-Çekici Şoförü mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 26 kişi ile Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş ve 18 kişi ile Ön Muhasebeci meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Tır-Çekici Şoförü ve Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş olmak üzere toplam iki mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Şırnak ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Şoför-Yük Taşıma, Tır-Çekici Şoförü ve Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır.

TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması gelmektedir. TGÇM nedenelerine bakıldığı zaman vardiyalı çalışma olumsuz yönde etkilememektedir. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan Bu meslekte işe başvuru yapılmaması bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi
Tır-Çekici Şoförü	13,5%	81,1%	0,0%	5,4%
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	23,5%	47,1%	35,3%	0,0%
Elektrik Öğretmeni	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik Mühendisi	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%
Sünger Kesim Makinesi Operatörü	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lojistik Elemanı	37,5%	0,0%	62,5%	0,0%
Aşçı	0,0%	25,0%	75,0%	0,0%
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu), Elektrik Öğretmeni Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim ve Sünger Kesim Makinesi Operatörü olmak üzere ilk on meslekten beş

tanisinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Bu meslekte işe başvuru yapılmaması olduğu görülmektedir. Yeterli İş Tecrübesine sahip olunamaması Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Aşçı ve Lojistik Eleman mesleğinde yüksek oranlarda gerçekleşmiştir. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ile tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Aşçı Yardımcısı
Ön Muhasebeci
İşletme Mühendisi
Garson (Servis Elemanı)
Aşçı
Büro Memuru (Genel)
Lojistik Elemanı
Büro İşçisi
Muhasebeci

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Şırnak ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Şırnak ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Şırnak ilinde işverenlerin yüzde 20,1’i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde artış olacağı yönünde öngörürken, Şırnak ilinde benzer oranda buna cevap verdiği görülmektedir.. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Şırnak ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Ulaştırma ve depolama	16,5%	0,9%	60,0%	22,6%
Toptan ve perakende ticaret	22,4%	3,4%	56,9%	17,2%
İmalat	38,1%	0,0%	38,1%	23,8%
Eğitim	55,6%	0,0%	33,3%	11,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	60,0%	0,0%	20,0%	20,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	40,0%	0,0%	60,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	22,2%	0,0%	66,7%	11,1%
İnşaat	3,3%	0,0%	90,0%	6,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14,3%	0,0%	42,9%	42,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	22,2%	44,4%	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	20,1%	1,8%	58,4%	19,7%

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek

hizmeti faaliyetleri ile Eğitim sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde gerçekleşmiştir. Bilgi ve iletişim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 50'si gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Diğer hizmet faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngöründe bulunamamışlardır. İnşaat sektöründe bulunan işverenlerin yüzde 90'ı da gelecek bir yıl içerisinde istihdam değişikliği hakkında bir öngörülerini bulunmamaktadır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	35	471,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	162	104,7%
Eğitim	53	20,6%
İmalat	132	17,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	25	9,9%
Toptan ve perakende ticaret	118	7,5%
Madencilik ve taş ocaklığı	17	6,7%
Ulaştırma ve depolama	147	3,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	1,4%
İnşaat	17	1,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-35	-33,0%
Genel Toplam	674	6,8%

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Şırnak'de ise bu oran, yüzde 6,8 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi bin 147 kişilik artış ile Ulaştırma ve depolama sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 471,4 ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 35 kişilik artıştır. Bu da sektörün Şırnak ilinde çalışan sayısı az olmasından kaynaklanmaktadır.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörüdür. Söz konusu sektörde yüzde -33 net istihdam değişim oranı ile 35 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	287	16,1 %
Hizmet Ve Satış Elemanları	78	11,1 %
Profesyonel Meslek Mensupları	59	9,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	230	5,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	16	3,7%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	17	1,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-13	-2,0%
Genel Toplam	674	6,8%

Kaynak: İPA 2018

Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 287 kişilik artış ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubudur. En az artış beklenen meslek grubu ise 17 kişi ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubudur. 13 kişilik azalış ile sadece Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda azalış beklenmektedir.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 16,1’lik bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslekler grubu net istihdam değişim oranı yüzde -2 ile sıralamada gerilerde kalmaktadır. En fazla net istihdam değişimi beklenen ikinci meslek grubu olarak Hizmet Ve Satış Elemanları ön plana çıkmaktadır. Bunun en önemli sebebi çalışan sayısına oranla daha az artış beklenmesidir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Genel)	Klinik Destek Elemanı
Tır-Çekici Şoförü	Güvenlik Görevlisi
İnşaat İşçisi	
Parke Ve Bordür Taşı İmal İşçisi	
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	
Temizlik Görevlisi	
Paketleme İşçisi	
Şoför-Yük Taşıma	
Garson (Servis Elemanı)	
Aşçı	

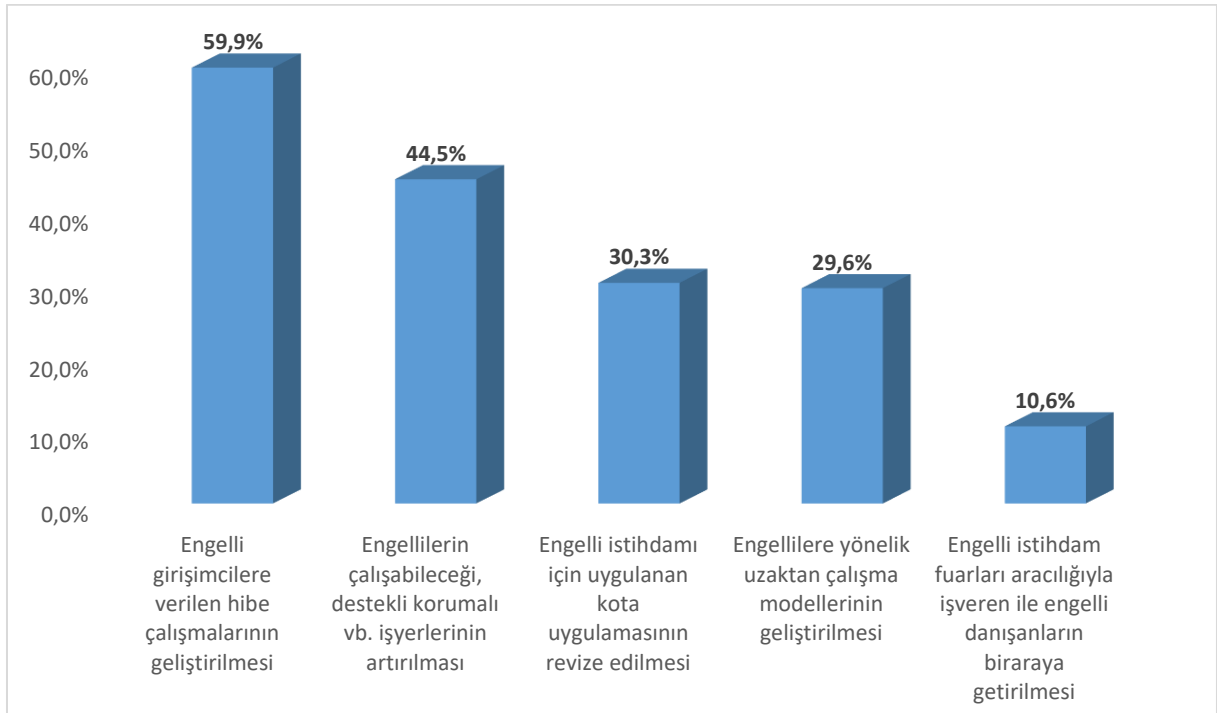
Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Beden İşçisi (Genel), Tır-Çekici Şoförü ve İnşaat İşçisi olup, Klinik Destek Elemanı ve Güvenlik Görevlisi meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Tır-Çekici Şoförü, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Temizlik Görevlisi ve Paketleme İşçisi, Şoför-Yük Taşıma, İnşaat işçisi (Genel) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Şırnak ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda İnşaat İşçisi mesleği istihdam azalışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

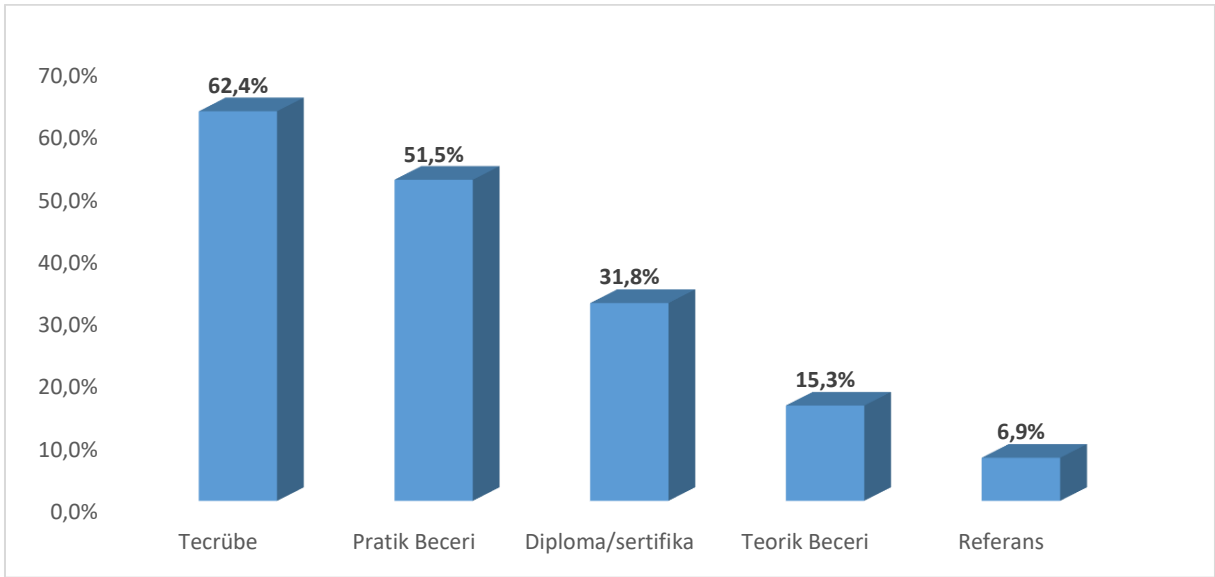

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 59,9'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, yüzde 44,5'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını ve yüzde 30,3'ü ise Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'ü Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ve yüzde 42,7'i engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Şırnak ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

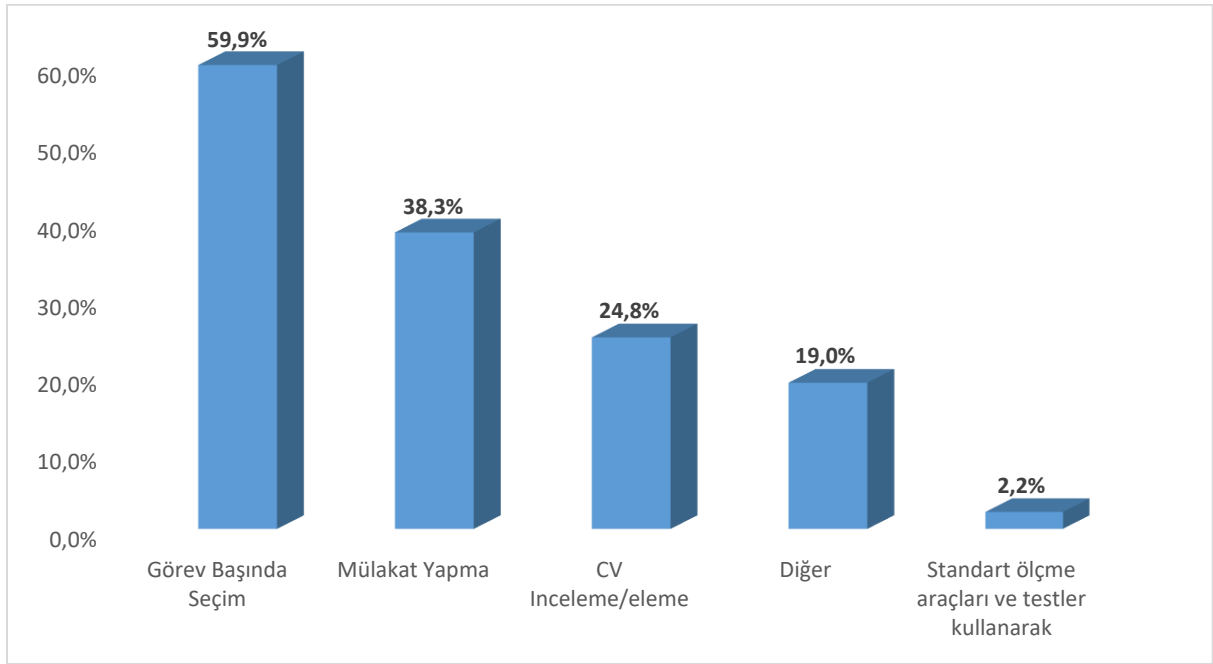

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 62,4'ü Tecrübe, yüzde 51,5'i Pratik Beceri ve yüzde 31,8'si Diploma/sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Şırnak ilinde ise ikinci sırada olan yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Şırnak ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şırnak ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 59,9'u Görev Başında Seçim, yüzde 38,3'ü Mülakat Yapma ve yüzde 24,8'u CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlenmektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Şırnak ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Şırnak İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Şırnak’de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 20,1 olduğunu görmekteyiz. Yani çalışmaya hazır her beş kişiden biri işsiz olduğunu göstermektedir. Şırnak ilinde İŞKUR’da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Şırnak’de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR’un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 94’ü erkeklerden, sadece yüzde 6’i kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Eğitim gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Şırnak’de ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Şırnak’de İŞKUR’a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 329 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 788 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında önceki yıllara göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 52 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının bin 329'a çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı bin 195 iken 2017 yılında bin 788 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir. 2017 yılında Aktif İşgücü piyasası kapsamında toplamda mesleki eğitim kursu, işbaşı Eğitimi Program ve Girişimcilik Eğitim Programlarından 329 program açılmış olup 962'si kadın, 826'sı erkek olmak üzere toplamda 1.1788 kişi yararlanmıştır.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibarıyla, araştırma sonuçlarına göre Şırnak ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler Ulaştırma ve Depolama, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Şırnak ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 35 işyerinde bin 209 açık iş tespit edilmiştir. Şırnak ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 209 kişilik açık işin yüzde 31'üne tekabül eden 65 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Ulaştırma ve depolama ile İnşaat sektörleridir.

Şırnak ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 2,1'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 2,6 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü yüzde 50 ile ön plana çıksada, sektörde Şırnak ilinde 20+ istihdamlı az sayıda işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Şırnak ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 5 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Şırnak ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 43'tir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri “fark etmez” cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkindir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş Sünger Kesim Makinesi Operatörü, Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu), Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim mesleklerinde Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni öncelikli olmuştur.

Şırnak ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Tır-Çekici Şoförü, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş,Overlok Makinesi Operatörü, Ön Muhasebeci, Elektrik Öğretmeni, Elektrik Mühendisi, Sünger Kesim Makinesi Operatörü, Lojistik Elemanı, Elektrik , Aşçı olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Şırnak ilinde işverenlerin yüzde 20,1’u istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde ile Şırnak ilinin artış beklentisine verdikleri cevap oranları birbirine yakın olduğu görülmektedir.İşverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumsuz baktıkları görülmektedir. Bu da birçok sektörde faaliyet sürdüren işyerlerinin küçülmeye gideceği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 1,8 olarak öngörülmüş olup yüzde 2,5 olan ülke ortalamasının altında olduğu görülmektedir..

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışındaki kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No

:

İşyerinin Yasal Unvanı

:

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :
MAHALLE:
CADDE/SOKAK :
İÇ/DIŞ KAPI NO :
TELEFON/E-POSTA :

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : Unvanı :
Tarih : Telefonu :
E-Posta : İmza/Kaşe:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:

İlave yatırım ()

Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs... alımı veya kiralanması

Teknolojik Yatırım ()

Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi

Stratejik Yatırım ()

İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü,

AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri

Diğer ()

4.2. Yatırımın İli

4.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet () 6.1. soruya geçiniz.

Hayır () 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	8.1'e geçiniz.
	Hayır	→	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	9. soruya geçiniz.
8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

➔ 10.Soruya Geçiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ()

Hayır ()

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ()

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ()

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ()

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ()

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ()

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ()

Teorik beceri ()

Diploma/sertifika ()

Tecrübe ()

Referans ()

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta primi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ()

Hayır ()

Fikrim Yok ()

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ()

Mülakat yapma ()

Görev başında seçim ()

Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ()

Diğer ()

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır () (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ()

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()

İnternet sitesi kullanışlı değil ()

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ()

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ()

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet () (20. Soruya geçiniz) Hayır () (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında ilave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet () Hayır () Kararsızım ()

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır () İstihdamı az artırır () Değiştirmez () Fikrim yok ()

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek.....

Beceri.....

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.